

pro iisdem regionibus; 5º de transmissione missionariorum qui regiones evangelizent; 4º de regulis servandis in ritibus ecclesiarum quae ibidem formantur; 5º de solutione difficultatum quae quandoque oriuntur tum inter clerum sacerdotalem ac praesertim Episcopos seu vicarios apostolicos et regulares, tum inter diversas familias regularium.

Ut tot necessitatibus provideretur, necesse fuit ut quemadmodum Occidentalium, ita et Orientalium graviora negotia, quae majori examine et studio indigerent, peculiariter a nonnullis S. Congregationis cardinalibus tractarentur. Quocirca sub Gregorii XV successoribus, scilicet Urbano et Clemente Pontificibus, speciales Congregations, ex ipsius generalis Congregationis de Propaganda fide gremio, constituta fuerunt *Super dubiis Orientalium*, et *super correctione librorum Orientalium*. Quum autem in dies multiplicarentur haec negotia, tum quia gentes Orientalis ritus possunt liberius communicare cum Apostolica Sede, tum quia sancta religio, hoc potissimum ineunte saeculo, mirum progressum habuit in America septentrionali, in Indiis orientalibus, in Sinis, in Oceania, aliisque Europae partibus, SS. Noster Pius Papa IX voluit novis auxiliis S. Congregationem munire, novam ex ipsa specialem et stabilem congregationem formando pro omnibus Orientalium Ecclesiarum negotiis unice tractandis ac dirigendis. Constitutione itaque *Romani Pontificis*, edita die 6 jan. 1862, tria haec in perpetuum servanda constituit: 1º omnia negotia quae hucusque ad eamdem Congregationem de Propaganda fide pertinebant, dividuntur in posterum in duas classes, nempe in negotia latini ritus, et negotia orientalis ritus; adeo ut nova Congregatio omnia Orientalium negotia, etiam si mixta, quae scilicet sive rei, sive personarum ratione, Latinos attingant, tractare debeat, nisi ipsa haec eadem negotia ad generalem Congregationem Propagandæ fidei deferenda esse intendit existimaverit; 2º nova Congregatio titulum de Propaganda fide, cum hac tantum accessione pro negotiis ritus

Orientalis, retinebit, et eodem sigillo utetur quo Congregatio Propagandæ fidei; 3º eadem Congregatio, cui praeerit Cardinalis Praefectus Congr. Propagandæ fidei, componetur ex numero sufficienti cardinalium ejusdem Congregationis, et proprios habebit consultores, ac distinctum secretarium et secretariam cum suis officialibus. Cardinales autem divident inter se propria cujusque *Orientalis* nationis negotia, ita ut unusquisque cardinalis stabili modo penes se habeat causas unius vel plurium nationum, prout ei in divisione contigerit. Ea ratione singulæ nationes semper habebunt cardinalem relatorem, qui Congregationem accuratissime certiore faciat de negotiis in quæ ipse incubuit.

Urbanus VIII erexit collegium *Propagandæ*, in quo aluntur et disciplinis sanctis informantur juvenes regionum quas excollunt missionarii, ceterive qui iisdem missionibus se devovere intendent.

2º Congregations in favorem disciplinæ erectæ.

105. — Secundo loco reponimus Congregations quibus S. Pontifex utitur in regime Ecclesiæ, in exercitio scilicet potestatis legislativæ et administrativæ. Sunt praesertim: *Congregatio Concilii*, *Congregatio super negotiis Episcoporum et regularium*, *Congregatio jurisdictionis et immunitatis ecclesiasticæ*.

* 106. — IVº Quid sit Congregatio Concilii?

I. *Congregatio EE. Cardinalium concilii Tridentini interpretum officium* habet: 1º interpretandi decreta Concilii quæ ad disciplinam referuntur (haec facultas fuit ipsi impedita per constitutionem S. Pii V, qui simul voluit interpretationem definitionum dogmaticarum et dubiorum de fide, reservatam manere SS. Pontificibus); 2º promovendi observantiam decretorum Concilii. Quapropter recipit relationes quas Episcopi ad Sanctam Sedem mittunt de statu suarum Ecclesiarum; recognoscit decreta conciliorum provincialium, et si quid in eis

reformatione eget reformat, juxta Bullam Sixti V *Immensa*, de qua suo loco dicemus; curat de residentia Episcoporum.

Congregatio Concilii non eodem modo omnes causas sibi attributas resolvit: aliquando emittit decreta per modum legis generalis; aliquando resolvit dubium particulare propositum, et in hoc casu responsio datur juxta expositionem causae et circumstantias quae illius sensum et applicationem determinant¹.

107. — II. Inter canonistas controvertitur de auctoritate resolutionum S. Congregationis Concilii, an videlicet vim decisivam habeant tantum in casu proposito et respectu personarum quae casum proposuerunt, instar judiciorum quae a tribunali feruntur; an potius sint regulæ generales et obligatoriae in utroque foro, respectu omnium qui in casu simili versantur².

Dubium moveri non debet de decretis quae cum assensu S. Pontificis edita, a S. Congregatione forma consueta legum promulgantur Romæ; ipsis enim nihil deest quominus vim obligatoriam habeant, eadem prorsus ratione ac cæteræ leges pontificiæ³. Agitur proinde solum de declarationibus datis ad casum propositum.

« Duplex est, ait S. Alph. de Liguori, ea de re sententia; « utraque probabilis, ut recte dicunt Salmantenses. » (*Theol. mor.*, lib. I, n° 106.) Multi tenent responsa S. Congregationis babenda fore uti decisiones doctrinales quae magni quidem sunt ponderis, adeo ut vir sapiens non ab eis recedat nisi gravis ratio aliud suadeat; sed quæ nihilominus vim obligatoriam per se non habent, nisi respectu personarum quibus

¹ Resolutiones S. Cong. quæ prodierunt ab anno 1718, reperiuntur in *Thesauro resolutionum S. Cong. Concilii*, qui jam 120 vol. in 4° constat. Resolutiones quæ ab origine Congregationis ad annum 1717 datæ sunt, reperiuntur in voluminibus manuscriptis quæ *libri decretorum* dicuntur. Plures ex illis decisionibus citantur apud probatos auctores.

² Schmalzgrueber, *Dissert proœmialis*, § ix, n. 370-378.

³ Pignatelli, t. IX, consult. 174; Zamboni, § xvii, ad obj. v.

dantur. Probant 1° ex defectu promulgationis; nam illæ resolutions non promulgantur more legum, sed diriguntur tantummodo ad personas quarum interest; 2° ex forma resolutionis, quæ doctrinalis potius videtur quam auctoritativa; dicitur enim: *censuit S. Congregatio*; vel ad dubia proposita respondet *affirmative, negative*, aliove simili modo; 3° ex contrarietate declarationum quæ prodierunt a S. Congregatione; non enim fuit semper sibi constans in interpretatione decretorum Concilii, et non semel a suis decisionibus postea, novo facto examine, recessit; cujus variationis nonnulla exempla in decursu videbimus. Ita præ cæteris Ledesma, Vega, Sanchez, Bonacina, Layman, Gonzalez, Pellizari, et alii, ait Smalzgrueber, *non levibus persuasi argumentis*, n° 370⁴.

Alii communius tenent declarationes Congregationis vim legalem habere, respectu omnium qui illas certo noverint. Probant 1° auctoritate S. Congregationis cui Sancta Sedes officium commisit interpretandi decreta Concilii; cum enim Sancta Sedes, quæ, ex omnium confesso, jus habet leges communes interpretandi, hoc commiserit S. Congregationi, declarationes authenticæ Congregationis vim eamdem habere debent, ac si fuissent ab ipsomet S. Pontifice prolatæ; 2° non refert quod illæ resolutions non promulgantur more consueto legum; siquidem non requiritur, juxta plurium canonistarum opinionem, promulgatio facta societati, quando datur nuda interpretatio, quæ non introducit jus novum, sed sensum genuinum juris vigentis declarat; 3° necessaria non est auctoritas infallibilis, ut declarationes vim legalem obtineant, alioquin nec judex, nec aliis quivis superior jus haberet præcipiendi, nisi donaretur privilegio infallibilitatis, quod dictu absonum est. Cæterum, non tanta est contrarietas declarationum quanta supponitur, et si quandoque variavit Congregatio,

⁴ Bonacina, *de Legibus*, disp. I, quæst. 1, punctum viii, n° 2-7.—Layman, *de Legibus*, tract. iv, § 7. — Gonzalez, *Apparatus de origine juris canonici*, n° 57.

donec certa fixaque fuerit jurisprudentia curiae Romanae circa nonnullos articulos, jam a *decisis* non recessit quando tandem rem definivit, quæstione ad S. Pontificem relata. Ita plures canonistæ, ex quibus duos potissimum citare sufficiet qui quæstionem ex professo fuse tractaverunt, Fagnan in cap. *Quoniam de Constitutionibus*, et Zamboni in sua *Introductione ad Collectionem Declarationum*, § xv-xviii.

Utraque opinio libere sustinetur in scholis, ut modo audi-
vimus ex S. Alphonso de Liguori¹; quod similiter testantur
duo theologi recentiores, nempe Scavini et P. Gury in suis
tract. *de Legibus*. — Secunda opinio nobis magis firmata videtur
doctorum auctoritate et rationum pondere. Quamvis igitur
propugnari possit interpretationem legis dubiæ datam a legislatore,
vim legis non habere communiter respectu omnium, nisi
promulgata sit, de quo supra diximus (nº 57); quod tamen ad
declarationes authenticas S. Congregationis attinet, nobis vide-
tur recedendum non esse in praxi ab opinione communissime
recepta: 1° Finis quem Sancta Sedes habuit committendo
S. Congregationi interpretationem et executionem decretorum
disciplinarium concilii; 2° praxis constans ejusdem Congregationis
postulandi ut stetur declarationibus datis, quando nova
dubia exurgunt in casibus omnino similibus; 3° demum con-
sensus ea de re tot doctorum,... suadent eam esse mentem
SS. Pontificum, ut omnes qui certam notitiam habuerint datae
declarationis, huic se conformare studeant in praxi, quando
casus similes occurront.

Nonnulla tamen animadvertere necesse est. 1° Requiritur ex
modo dictis, ut certo constet de authenticitate declarationis.
Ipsa Congregatio præcepit, anno 1651, jussu Urbani VIII,
declarationibus tam impressis et imprimendis quam manu-

¹ S. Liguori non mutavit suam sententiam de libertate propugnandi alter-
utram opinionem, uti constat ex attenta lectione *Elenchi questionum re-
formatarum*, et solide probatum fuit in foliis *Études de Théologie, de Phi-
losophie*, etc., a PP. Societatis Jesu, an. 1859, tom. I, pag. 48 et seq.

scriptis nullam fidem esse in judicio vel extra illud adhiben-
dam, sed tantum illis quæ in authentica forma, solito sigillo,
et subscriptione Card. Præfecti et secretarii ejusdem Congre-
gationis munitæ fuerint. Si decretum illud servetur ad litteram,
paucæ erunt declarationes quæ vim legis obtineant, quando-
quidem sæpius, nec quæ ex *libris Decretorum* depromuntur,
nec quæ in *Thesauro declarationum* sunt impressæ, munientur
sigillo Card. Præfecti et secretarii: verum decretum illud
non urgetur, et plures auctores animadvertunt cum Fagnan
vix a vitio temeritatis illum excusari qui declarationes non
admittit in probatis collectoribus fideliter allegatas, et de qua-
rum veritate nulla subest ratio probabilis dubitandi, etiamsi
non afferantur in forma authentica¹. 2° Supponitur declara-
tionem S. Congregationis esse simpliciter declarativam juris,
non extensivam, nec restrictivam; si enim aliquid superaddat
vel detrahatur textui, non habebit vim obligandi respectu
omnium, nisi vel promulgata sit, uti lex nova, vel data sit
juxta jurisprudentiam usu introductam in regionibus pro qui-
bus profertur; quo in casu non debet extendi ad alias regiones
ubi eadem praxis seu jurisprudentia non prævaluerit. 3° « De-
« nique opus est adnotare, ait Benedictus XIV, aliqua inter-
« dum a sacris Urbis Congregationibus edi responsa, quæ licet
« juri communi sint conformia, non tamen labefactant con-
« traria synodorum statuta, quæ alicubi justis de causis vi-
« geant, neque ab ipsis in posterum servandis quempiam
« excusant. » *De Synodo* lib. XII, cap. vii, nº 7. Ita iisdem
fere terminis, Zamboni, ea immixus ratione quod « nec con-
« traria synodorum statuta, nec legitimos locorum usus,
« eadem resolutiones inverttere ac labefactare censeantur. »
Cum ipsæ constitutiones Pontificiae solemniter promulgatæ
non censeantur derogare statutis et consuetudinibus loco-
rum, nec obstent quominus in futurum novæ consuetudines

¹ Zamboni, § xv. — Fagnan in cap. *Quoniam*, nº 59, *de Constitutionibus*.
— Ferraris, v^o *Declarationes et decreta...*

inducantur, nisi hunc effectum exprimant, addita clausula derogatoria et prohibitiva (nº 20), idem a fortiori dicendum est de resolutionibus quibus S. Congregatio interpretatur jus commune. 4º Sedulo pensandæ sunt omnes circumstantiæ casus propositi S. Congregationi; quandoquidem non possumus ex responsis datis ad negotia vel interrogata particularia, argumentum deducere ad juris interpretationem, vel alterius casus solutionem, si diversa sit species causæ. Porro hæc cognitio facilius nunc habetur ex quo præcipua adjuncta negotii expli-cantur in foliis *Thesauri resolutionum*; dum sæpius desideratur quoad resolutiones præteritis temporibus datas, quas auctores referunt veluti depromptas ex *libris decretorum* manuscriptorum; præter quod enim non semper constat de illarum authenticitate, insuper nos plerumque latet qua occasione, quasve ob causas datæ sint.

*108. — Vº Quid sit Congregatio Episcoporum et Regularium?

Congregatio *Super negotiis Episcoporum et Regularium*, ea est cui potissimum tribuitur cognoscere ac resolvere quæ de prælatorum jurisdictione, præcedentiis, exemptionibus, dubia oriuntur. Olim duplex erat, alia pro negotiis Episcoporum, altera pro Regularibus; sed ea est sæpe connexio rerum, ob conflictus jurisdictionum et exemptionum, ut Sancta Sedes magis opportunum judicaverit, hæc duo uni soli Congregationi committere; quæ cæteroquin, habet veluti duas sectiones, atque duos secretarios, pro natura diversa causarum, prout ad clerum sacerdalem aut regulares spectant.

Congregatio potest suspendere jurisdictionem Episcoporum et deputare Vicarium apostolicum ad regendam Ecclesiam illorum; ordinat quæ referuntur ad electionem vicariorum capitularium, sede vacante; electionem invalidat si facta non fuerit regulariter; supprimit restrictiones quas capitulum forte apposuerit juribus vicarii. Promovet executionem constitutio-num apostolicarum circa regulas ordinum religiosorum et

vota; providet de erectione, seu suppressione conventuum, et de aliis negotiis quæ ad regulares attinent. Tandem componit dissidia quæ inter sacerdtales et regulares quandoque moventur.

Multa horum negotiorum æque competunt Congregationi *Concilii*; quapropter merito observat Cardin. de Luca (discursu XVI) Congregationem *Episcoporum et Regularium* habere latas habenas ad agendum in iis etiam quæ aliis Congregationibus sunt commissa; exceptis quæ ad fidem directe spectant, aut ad formalem interpretationem concilii Tridentini.

Congregatio causas cognoscit et dirimit summarie, in forma extrajudiciali, exceptis tamen nonnullis negotiis contentiosis de quibus judicat servato juris ordine. Quando recursus ad illam habetur contra quendam Episcopum vel regularem, dirigit litteras fiduciales ad Episcopum aut ad alium prælatum cum apographo libelli porrecti, ut ab eo necessarias informationes obtineat. Re sufficienter sibi cognita, fert sententiam more administrativo et executionem demandat Episcopo vel Metropolitano; sæpe etiam, quando de ipsomet Episcopo querela movetur, informatio processus committitur alteri Episcopo in partibus. Hæc pro sua sapientia, habita ratione circumstanciarum, disponit S. Congregatio¹.

*109. — VIº Quid sit congregatio jurisdictionis et immunitatis ecclesiasticae?

Congregatio *jurisdictionis* ab Urbano VIII instituta fuit (1626) ad providendum immunitatibus ecclesiasticis. Componit numero competenti Cardinalium et pluribus prælatis inferioribus, inter quos unus est Auditor Rotæ, et alter e Camera Apostolica. Hi prælati sunt plerumque *Relatores* causæ (in curia *Ponentes* nuncupantur), quia illorum officium est

¹ SS. noster Pius Papa IX specialem Congregationem instituit anno 1847 *Super statu Regularium*, cuius officium præcipuum est examinare quæ ad felicem instaurationem disciplinæ regularis conducunt.

referre summarie que continentur in processibus ad Congregationem transmissis ab Ordinariis locorum, a magistratibus, et aliis quorum interest.

Objectum præcipuum, sin unicum, hujus Congregationis est providere ne præjudicium inferatur immunitatibus Ecclesiæ. Ipsi soli competunt negotia, processus, judicia in casu appellationis, quæ versantur circa immunitatem localem. Congnoscit etiam, sed cumulative cum aliis Congregationibus, de omnibus aliis cuiusvis speciei immunitatibus ecclesiasticis, seu realibus, seu personalibus.

3° Congregationes ad cultus divini puritatem servandam institutæ.

Congregationes Rituum, Indulgentiarum et Reliquiarum, de puritate cultus publici curant, juxta uniuscujusque attributum speciale.

* 110. — VII° Quid sit Congregatio Rituum?

I. Sixtus V instituit Congregationem Rituum, cuius attributiones per Constitutionem **Immensa** determinavit his verbis, quæ plane sufficient ad solutionem questionis propostæ. Nimirum Congregationi curam demandavit : « Ut veteræ res Sacri Ritus ubi vis locorum, in omnibus urbis orbisque ecclesiis, diligenter observentur; cæremoniæ si exoleverint restituantur, si depravatae fuerint reformatur. » Ipsi præterea, et consequenter ad suum institutum, commissum est ut invigilet editioni, et, si opus fuerit, emendationi librorum de Sacris Ritibus et Cæremoniis, nimirum Ritualis, Missalis, Breviarii, et Cæremoniæ. Tandem eidem Congregationi S. Sedes commisit causam beatificationis servorum Dei, et beatorum canonizationis.

Ut iis omnibus provideatur, « duplex est Congregatio Rituum, » ait Card. de Luca, una scilicet ordinaria pro Ritibus sacris, « aut pro decadendis controversiis præcedentiarum; et altera extraordianria super canonizatione sanctorum, seu beatifi-

« catione. » Utrique iidem Cardinales a S. Pontifice deputati præsunt; sed non iidem sunt officiales inferiores.

II. In Congregatione *ordinaria* Rituum, consociantur Cardinalibus Secretarius, Magister S. Palatii, unus insuper vel plures magistri cæremoniarum Papæ. Hæc Congregatio tractat negotia contentiosi fori, v. g. quando judicandum venit inter concertantes de præminentis; et negotia pacifica ex quibus exulant conflictus, v. g. quando ex officio, vel ad supplicationem postulantum, statuit quæ ad sacros ritus, cæremoniæ, aut cultum publicum spectant; quæ quidem causæ dirimuntur absque præjudicio tertii. Cum S. Congregatio suum judicium protulit, res defertur a Secretario ad Papam, quo annuente fit decretum in forma authentica, subscriptum a Card. Præfecto et a Secretario, quod conscribitur in actis S. Congregationis⁴.

De auctoritate decretorum et resolutionum hujus Congregationis eodem modo ratiocinandum, ac supra de Congregatione *Concilii*; eo tamen admissò discrimine, quod decreta S. Congreg. Rituum derogent cuicunque consuetudini etiam immemorabili, juxta decisionem datam die 11 sept. 1847². Habet simul potestatem legislativam et judiciale: si nova decreta condit quæ vim habere debeant in omnibus Ecclesiis, ea promulgari curat; quod etiam de declarationibus extensivis debet intelligi, cum hujusmodi declarationes sint re ipsa nova decreta. Quod vero ad declarationes mere comprehensivas, seu juris extantis interpretativas, ubique servanda sunt etiamsi non fuerint promulgatae, si tamen modo absoluto de jure communi datae sint.

¹ Extat collectio decretorum hujus Cong. sub hoc titulo: *Decreta authenticæ Cong. sacrorum Rituum*; quæ aliquando *Guardelliana* vocatur, ab editore præcipuo; refert ordine chronologico decreta data ab anno 1602 (8 vol. in 4°). Hæc collectio est authenticæ; uti testantur declarationes in fronte primi voluminis insertæ, a Card. de Somaglia, S. Cong. Prefecto. Tertia editio Romæ prodit in 4 vol. in 4°, an. 1856-1858.

² S. Cong. ita resolvendo quæstionem propositam, hæc notanda addidit: « sed recurrendum in particulari. » Quapropter, antequam deseratur consuetudo localis cui contradicit responsum generale, res exponenda est cum suis adjunctis S. Congregationi.

Addemus necessarium non esse ut, sive in decretis, sive in declarationibus, mentio fiat de assensu S. Pontificis, tametsi S. Congregatio non soleat decreta edere inconsulto Papa, ut modo notabamus. (Ita fuit declaratum a S. Congreg. die 25 maii 1846 n° 5051, ad 7^{am}.)

III. Congregationi *extraordinariæ*, de beatificatione scil. et canonizatione, præsunt idem Cardinales; sed insuper ad eam accedunt alii prælati et officiales, nimurum: Promotor fidei, Advocatus fiscalis, tres antiquiores Auditores Rotæ qui vices assessorum gerunt, unus ex Protonotariis participantibus cui causa fuit commissa, tandem Consultores. Vocantur etiam viri in scientiis naturalibus peritiores, qui facta, quæ miraculose patrata reputantur, examinent, discutiant, et judicent an exce-
dant vires naturæ, sintque vere supernaturalia.

Hæc magna cum eruditione exponit Benedictus XIV in tractatu *de Beatificatione*. De servorum Dei beatificatione, et canonizatione, summarie dicemus in III^a parte, ubi de festorum celebratione.

111. — VIII° Quid sit Congregatio Indulgentiarum et Reliquiarum?

Congregatio Indulgentiarum et Reliquiarum a Clemente IX (1669) instituta, præposita fuit Indulgentiis et sacris Reliquiis, cum facultate « omnem dubietatem ac difficultatem « in sanctorum reliquiis, aut indulgentiis emergentem ex- « pediendi; abusus qui irrepererint corrigendi et emendandi; « falsas, apocryphas, indiscretasque indulgentias typis imprimi « vetandi, impressas recognoscendi et examinandi.... » Verba sunt Constitutionis Clementis IX. Ad illam proinde Congregationem pertinet impedire ne divulgentur apocryphæ indulgentiæ, examinare ac interpretari jam vulgatas, et si oportet, consulto Pontifice, eas abolere.

Ut vero provideatur efficacius authenticitali indulgentiarum, hæc sunt præscripta: 1° Vi decreti quod S. Congregatio tulit 19 januarii 1756, et an. 1856, die 14 aprilis innovavit, omnes

qui a S. Pontifice impetrant concessiones generales indulgentiarum, tenentur, sub poena nullitatis gratiæ obtentæ, exemplar concessionum ad secretariam Congregationis deferre. 2° Indulgentiæ quæ a Sancta Sede concessæ fuerunt, non quidem in favorem privati seu familiæ, sed in favorem populi, debent, antequam publicentur, exhiberi Ordinariis locorum, qui eas recognoscant ac publicationem permittant. Ita fuit statutum a conc. Trid., sess. xxi, cap. ix, non tamen sub poena nullitatis. 3° Tandem vetitum est edere, seu publicare, non obtenta prius licentia S. Congregationis, indulgentiarum libros, diaria, summaria, quibus concessiones continentur¹. (*Decreta de libris prohibitis*, § 3, n. 12, inserta in libro *Indicis*).

112. — Notanda:

1° Non datur appellatio proprie dicta a decre'is seu decisio-
nibus S. Congregationum ad S. Pontificem, siqu... n eadem
est jurisdiction, idem tribunal; postulari vero potest a S. Ponti-
fice ut diguetur præcipere causam de novo tractari, et
non semel evenit quod diligentiori facta informatione, novis
acceptis documentis, alia data sit decisio præcedenti contraria.
Recursus ille haberi potest, etiam quando S. Congregatio suæ
decisioni addidit hæc verba *et amplius*, quorum sensus est
causa amplius non proponatur; nam S. Pontifex semper valet
hanc clausulam tollere.

2° Jurisdiction Congregationum, cum sit ordinaria ac in per-
petuum concessa, non expirat nec suspenditur Apostolica Sede
vacante; quamobrem, creato novo Pontifice non innovantur
illarum facultates, sed cuncta eodem ordine procedunt, quo
antea solebant, nulla facta nova concessione. Verumtamen, ex
quo Cardinales Conclave ingressi sunt, non expediuntur nego-
tia quæ subscriptionem Cardinalis Præfecti requirunt; quia
leges pontificiæ, accelerandæ electionis causa, interdixere om-

¹ Est collectio authenticæ indulgentiarum, quæ Romæ typis impressa fuit anno 1862, sub hoc titulo: *Decreta authentica S. C. Indulgentiis præ-
positæ ab anno 1668 ad annum 1862*. 1 vol. in-8.

nibus Cardinalibus de ullo alieno negotio se intromittere, extra casum urgentis necessitatis, usque dum consummata sit electio. Igitur, nisi gravis necessitas intercesserit, abstinere debent qui sunt in conclavi: solummodo expediuntur negotia levioris momenti et ordinaria, quibus sufficit Secretarii Congregationis, aliorumve ministrorum inferiorum, subscriptio; illorum siquidem respectu cessat ratio prohibitionis. (Fagnan, in cap. *Cum olim*, n. 63-85, DE MAJORITATE ET OBEDIENTIA; lib. I Decret.)

* Officia instituta pro expeditione rescriptorum.

113. — IX° Quæ sint officia instituta pro expeditione rescriptorum?

Sunt quatuor officia quibus S. Pontifex utitur ad dispensationem gratiarum vel consignationem litterarum apostolicarum, nempe Cancellaria, Dataria, Pœnitentiaria, et Secretaria Brevia.

CANCELLARIA apostolica præfectum habet Cardinalem qui nuncupatur *Vice-Cancellarius*, et plures officiales quorum alii sunt prælati majores, præsertim Regens Cancellarie et duo præsidentes; alii minores, Pro-Summista, Præses plumbi, Notarius, Secretarius, Abbreviatores, Custos Cancellariae, Registratores Bullarum, etc..., qui occupantur in revisione, transcriptione, consignatione, expeditione litterarum apostolicarum.

Objectum præcipuum Cancellarie est expeditio Bullarum pro negotiis consistorialibus, quapropter graviora negotia Sedis Apostolicae transeunt per manus Cancellarii, qui, cum sit veluti notarius sacri consistorii, curam habet omnium negotiorum quæ in consistorio geruntur; decreta quæ a S. Pontifice in consistorio feruntur refert in registra Cancellariae; sub illius ductu expediuntur per officiales, Bullæ institutionis ad sedes episcopales et ad abbatias; ipse cæteros omnes aulæ pontificiæ ministros præcedit; præest Protonotariis, Officia-

libus qui curam archivi habent, Auditoribus Rotæ, Secretariis, etc.

De *Regulis cancellariæ* nonnulla diximus in *Prolegomenis*, ubi de collectionibus juris communis actum est (n. 50). Notare sufficiat regulas primo consignatas fuisse a Joanne XXII, et a singulis Pontificibus innovari cum ad Sanctam Sedem promoventur. Aliæ spectant ad expeditionem litterarum apostolicarum, aliæ ad causas judiciales quæ in materiis beneficialibus versantur, aliæ ad beneficia quorum SS. Pontifices collationem sibi reservant.

* 114. — II. DATARIA, sic dicta quia primitus erecta fuit ut *datam* seu epocham certam gratiæ concessæ accurate notaret; vel, ut aliis placet, quia per illam *dari* solent gratiæ pontificiæ, est tribunal unde procedunt gratiæ quæ in foro externo S. Pontificis concedi solent, uti collationes beneficiorum quæ consistorialia non sunt, reservations pensionum, dispensationes ab impedimentis et irregularitatibus publicis... et alia quæ indicantur in Const. Bened. XIV, *Gravissimum*, an. 1745. Dataria præsidem habet Cardinalem qui dicitur *Pro-datarius*, Subdatarium, pluresque alios officiales qui expendere debent negotia et supplicationes quæ S. Pontifici proponenda erunt.

Remmittimus ad tractatum *de Matrimonio* explanationem regularum quas servare debent omnes qui ad Datariam recurront, sive ut libellum recte conficiant vitando accurate omnem errorem, vel omissionem substantialem, unde dispensatio obtenta fieret subreptitia vel obreptitia; sive ut rescriptum debite exequantur (nº 57).

* 115. — III. PŒNITENTIARIA instituta fuit præsertim in ordine ad forum pœnitentiale, ut obtineatur absolutio a peccatis et censuris Sanctæ Sedi reservatis. Ampliores tamen facultates accepit ad dispensandum ab impedimentis et irregularitatibus occultis in foro interno. Omnia quæ ad conscientiæ levamen et directionem referuntur, et quæ non sortiuntur forum externum, v. g., commutationes votorum, dispensationes a recitatione